

NVE

Reguleringsmyndigheten
for energi – RME

STATNETT SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 02.02.2024

Vår ref.: 202012935-28 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

RME godkjenner metode om rampingrestriksjoner iht. SOGL artikkel 137

Reguleringsmyndigheten for energi i NVE (RME) mottok forslag til revidert metode om rampingrestriksjoner for uttak av aktiv effekt fra Statnett SF (Statnett) den 4. desember 2023. Metodeforslaget er utarbeidet som følge av krav i Europakommisjonens forordning (EU) 2017/1485 av 2. august 2017 om retningslinjer for drift av transmisjonsnettet for elektrisk kraft (SO GL) artikkel 137 nummer 3 og 4.

RME godkjenner Statnetts forslag til metode om rampingrestriksjoner for uttak av aktiv effekt.

1. Beskrivelse av saken

1.1. Bakgrunn

SO GL er innlemmet i EØS-avtalen og gjelder som forskrift i Norge, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene § 1.¹

SO GL setter krav til driftssikkerhet og tiltak for å opprettholde normal drift, og angir utgangspunktet for felles metoder, prinsipper og tidsfrister for driftsplanlegging og driftssikkerhetsanalyser. Forskriften inneholder også regler for frekvensregulering og reserver, inkludert tekniske krav til blant annet responstider og volum.

SO GL inneholder krav om at Statnett skal være med på å utarbeide flere metoder og vilkår for å gjennomføre regelverket. Noen av disse metodene og vilkårene skal Statnett utarbeide sammen med andre systemoperatører for transmisjonsnett (TSO) i synkronområdet Norden, og noen skal Statnett utarbeide sammen med TSOer i hele EØS, med unntak av Island og Liechtenstein.

¹ Forskrift av 20. desember 2006 nr. 1563 om vilkår for tilgang til nett for utveksling av elektrisk kraft
E-post: rme@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:
www.nve.no/reguleringsmyndigheten
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

RME skal vurdere metodeforslagene utviklet av TSOene, og har hjemmel til å godkjenne metodene etter SO GL artikkel 6, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene §§ 1 og 2, og etter energiloven § 6-1.²

Ett av forslagene som etter SO GL skal oversendes til RME for godkjenning er forslag til metode om rampingrestriksjoner for aktiv effekt i henhold til SO GL artikkel 137 nummer 3 og 4. TSOene kan etter SO GL selv velge om de ønsker å utarbeide denne metoden, og SO GL artikkel 137 nummer 3 og 4 inneholder da krav til innholdet i metoden.

1.2. Oversendelse av metodeforlaget

Den 4. april 2023 mottok RME forslag til revidert metode for rampingrestriksjoner for uttak av aktiv effekt i henhold til SO GL artikkel 137 nummer 3 og 4. RME, sammen med de nordiske reguleringsmyndighetene, ba i brev sendt 29. september 2023 om endringer i forslaget til metode, jf. SO GL artikkel 7.1. Bakgrunnen for dette var at vi så behov for å tydeliggjøre metoden. Den 4. desember 2023 mottok RME et endret forslag til metode for rampingrestriksjoner for uttak av aktiv effekt fra Statnett. Den 29. januar 2024 oversendte Statnett en ny versjon av metoden som rettet feilskrift, uten at det medførte materielle endringer i metoden.

Metoden er utviklet i fellesskap av alle TSOene i den nordiske LFC-blokken, og er en del av driftsavtalen for den nordiske LFC-blokken, jf. SO GL artikkel 119. Den nordiske LFC-blokken består av Norge, Sverige, Finland og Øst-Danmark (DK2), og tilsvarende det nordiske synkronområdet. LFC-blokken er satt sammen av 11 LFC-områder, og disse LFC-områdene er de samme som budområdene i Norden. Metoden er en revisjon av metoden som ble godkjent av RME i vedtak av 8. juni 2022 (vår ref. 202012935-14).

Rampingrestriksjoner er et virkemiddel TSOene kan bruke for å redusere strukturelle frekvensavvik. De oppstår som følge av endringer i produksjon, forbruk og kraftutveksling ved overgang fra en markedstidsenhet til neste, når disse endringene ikke skjer synkront. En rampingrestriksjon setter begrensninger på endringen i aktiv effekt for en kraftproduksjonsenhet, et forbruksanlegg eller HVDC-forbindelser³. For en HVDC-forbindelse kan dette eksempelvis omhandle begrensningen mellom to timeskift, eller i fremtiden kvarterskift. Store flytendringer på HVDC-forbindelser øker risikoen for ubalanser som leder til frekvensavvik og risikoen for overlast i nettet. Fordi rampingrestriksjonene begrenser hurtige endringer på HVDC-forbindelsene, er de viktige verktøy for å opprettholde frekvenskvalitet for TSOene. Med metoden for rampingrestriksjoner skal TSOene komme til enighet om rampingperioder og maksimale rampinghastigheter for å begrense innflytelsen ramping har på TSOenes oppnåelse av målparameterne for FRCE. FRCE er et mål på frekvenskvalitet.

Metoden tar for seg rampingrestriksjoner for HVDC-forbindelser og kraftproduksjonsheter før og etter overgangen til en 15-minutters tidsoppløsning i

² Lov om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. av 29. juni 1990 nr. 50 (heretter forkortet energiloven).

³ HVDC er forkortelsen for High voltage direct current, eller høyspent likestrøm på norsk

døgn- og intradagmarkedene. I tillegg beskriver metoden prosess og kriterier for evaluering og oppdatering av rampingrestriksjonene.

Ved overgangen til en 15-minutters markedsoppløsning vil det først implementeres rampingperioder på 10 minutter for HVDC-forbindelsene, som starter 5 minutter før neste driftskvarter. Den maksimale rampinghastigheten skal være 30 MW per minutt.

Metoden beskriver også kombinerte rampingrestriksjoner for et nordisk LFC-område med flere HVDC-forbindelser til andre LFC-områder som er del av det indre europeiske energimarkedet (heretter IEM). Ved en 15-minutters markedsoppløsning skal den samlede maksimale rampinghastigheten for de aktuelle kablene settes til:

- *Minimum 30 MW/min*(n-1), og maksimum 30 MW/min*n*
 - *n = antall HVDC-forbindelser under den kombinerte rampingrestriksjonen.*

Metoden åpner også for at den kombinerte rampingkapasiteten kan økes ved å flytte kapasitet fra HVDC-forbindelser tilknyttet et LFC-område utenfor IEM, dersom denne kablet ikke ramper for fullt. Denne muligheten er nevnt i metoden med et forbehold om at det er teknisk mulig, noe det ikke er per i dag.

Metoden åpner også opp for at TSOene kan endre rampingrestriksjonene uten at dette krever at metoden revideres og godkjennes på nytt. Prosessen som skal ligge bak slike beslutninger er beskrevet i metoden, og følger noen klare kriterier. Hvert år i første kvartal skal TSOene ta utgangspunkt i antall minutter utenfor normalfrekvensområdet. Dersom antall minutter er 20 % under eller over det nordiske måltallet for frekvensavvik utenfor normalfrekvensområdet, og det har vært en signifikant reduksjon eller økning i strukturelle frekvensavvik, så skal den maksimale rampinghastigheten henholdsvis økes eller reduseres med nøyaktig 10 %.

Den samme økningen eller reduksjonen på nøyaktig 10 % gjelder om minuttene ligger innenfor 20 % av målet for frekvensavvik utenfor normalfrekvensområdet, men det har vært en signifikant reduksjon eller økning i strukturelle frekvensavvik i tre sammenhengende år. Metoden inneholder ikke en tilstrekkelig definisjon på signifikante økninger og reduksjoner i strukturelle frekvensavvik. På bakgrunn av dette er evaluerings- og oppdateringsprosessen for disse tilfellene først gyldig når de nordiske reguleringsmyndighetene har blitt forelagt og har godkjent definisjonene i henhold til artikkel 8 paragraf 7 i metoden. Evalueringsprosessen er også videre detaljert i metoden.

For en kombinert rampingrestriksjon skal tiden utenfor den maksimale FRCE grensen evalueres opp mot kvalitetsstandarder som defineres av de nordiske TSOene gjennom den nordiske systemdriftsavtalen. Endringen av en kombinert rampingrestriksjon gjøres med forbehold om at det er teknisk mulig for HVDC-forbindelsene, at det ikke fører til lokale nettutfordringer, og at TSOene på begge sidene av forbindelsen er enige.

Metoden viderefører også bestemmelsene om ramping for kraftproduksjonsenheter fra siste godkjente metode av 8. juni 2022. De omhandler ramping av store volum ved timestkift, og disse vil derfor utgå ved overgang til 15-minutters tidsoppløsning i døgnet.

TSOene forventer at å innføre ramping for 15-minutters tidsoppløsning i markedet vil øke det europeiske samfunnsøkonomiske overskuddet. De har utført simuleringer basert på markeds- og flytdata fra 2019 og 2021 som indikerer dette. Simuleringene indikerer også at å fjerne rampingrestriksjonene på HVDC-forbindelsene ikke vil øke det samfunnsøkonomiske overskuddet i betydelig grad sammenlignet med økningen som følger av mulighet for ramping på kvarterbasis.

1.3. Høring og konsultasjon

TSOene har etter SO GL artikkel 11 en plikt til å høre metoden før den ferdigstilles. De synspunkter som kommer frem under høringen skal tas i betraktning når metoden ferdigstilles.

Høringen ble gjennomført av alle de nordiske TSOene fra 1. februar til 1. mars 2023 gjennom ENTSO-E⁴. Statnett har sammen med metoden vedlagt et forklarende dokument som beskriver hvordan de, sammen med de andre TSOene i Norden, har tatt hensyn til synspunkter fra denne høringen.

1.4. Koordinering under behandling av saken

RME har deltatt i Energy Regulators Regional Forums (ERRF) for å komme frem til en felles enighet blant de nordiske nasjonale reguleringsmyndighetene om metodeforslaget.

2. Bestemmelser som ligger til grunn for vedtaket

2.1. SO GL

SO GL er innlemmet i EØS-avtalen og gjelder som forskrift i Norge, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene § 1.

Overordnede mål med forskriften

Formålet med SO GL er ifølge artikkel 4.1 å:

- a) fastsette felles krav og prinsipper for driftssikkerhet,
- b) fastsette felles driftsplanleggingsprinsipper for samkjøringsnettet,
- c) fastsette felles prosesser og strukturer for lastfrekvensregulering,
- d) sikre forutsetningene for å opprettholde driftssikkerheten i hele Unionen,

⁴ ENTSO-E står for European Network of Transmission System Operators for Electricity, og er TSOenes samarbeidsorganisasjon i Europa.

- e) sikre forutsetningene for å opprettholde frekvenskvalitetsnivået for alle synkronområder i hele Unionen,
- f) fremme samordningen av systemdrift og driftsplanlegging,
- g) sikre og forbedre gjennomsiktigheten og påliteligheten av opplysningene om driften av transmisjonsnettene,
- h) bidra til en effektiv drift og utvikling av transmisjonsnettene for elektrisk kraft og elektrisitetssektoren i Unionen.

Tidsfrister

TSOene skal utvikle de vilkår og metoder som kreves etter SO GL og sende disse til sine respektive reguleringsmyndigheter for godkjenning i tråd med SO GL artikkel 6.2 og 6.3, innen de tidsfrister som angis i forskriften.

Reguleringsmyndighetene skal etter SO GL artikkel 6.7 fatte vedtak om godkjenning av de innkomne forslag til vilkår eller metoder innen seks måneder etter at reguleringsmyndigheten mottok forslaget.

Høring

TSOene som etter forskriften er ansvarlig for å sende inn forslag til vilkår og metoder til godkjenning, skal konsultere interessenter, inklusive de berørte myndighetene i hvert medlemsland, om utkastet til metodeforslaget. Etter SO GL artikkel 11.1 skal høringen vare i minst én måned.

Etter SO GL artikkel 11.2 skal forslag til metoder som skal sendes inn av TSOene på europeisk nivå, offentliggjøres og sendes ut på offentlig høring på europeisk nivå. Forslag til metoder som skal gjelde på regionalt nivå skal som et minimum sendes på høring i landene i den berørte regionen.

TSOene som er ansvarlige for å sende inn forslag til metoder skal etter SO GL artikkel 11.3 ta i betraktning de innspill som kommer frem under høringsrunden før TSOene sender endelig forslag til metode til sine nasjonale reguleringsmyndigheter for godkjenning. I alle tilfeller skal det gis en grundig begrunnelse for at de synspunkter som er framkommet i høringen, er innarbeidet i forslaget eller ikke. Denne redegjørelsen skal sendes inn sammen med metodeforslaget.

Innholdskrav

Forslaget til metoder skal etter SO GL artikkel 6.6 inneholde et forslag til tidsplan for gjennomføringen og en beskrivelse av metodens forventede innvirkning på de overordnede målene for forskriften.

SO GL artikkel 137.3 setter følgende krav til metode om rampingrestriksjoner for uttak av aktiv effekt:

Alle tilknyttende TSO-er i en HVDC-overføringsforbindelse skal ha rett til i driftsavtalen for LFC-blokken å fastsette felles begrensninger for uttak av aktiv effekt av denne HVDC-overføringsforbindelsen for å begrense dens innvirkning på

oppnåelsen av de tilknyttede LFC-blokkenes målparameter for FRCE, ved å avtale rampingperioder og/eller maksimal rampinghastighet for denne HVDC-overføringsforbindelsen. Disse felles begrensningene skal ikke gjelde for utligning av motsattrettede ubalanser, frekvenskopling samt aktivering over landegrensene av FRR og RR over HVDC-overføringsforbindelser. Alle TSO-er i et synkronområde skal samordne disse tiltakene i synkronområdet.

SO GL artikkel 137.4 setter følgende krav til metode om rampingrestriksjoner for uttak av aktiv effekt:

Alle TSO-er i en LFC-blokk skal ha rett til i driftsavtalen for LFC-blokken å fastsette følgende tiltak for å støtte oppnåelsen av LFC-blokkens målparameter for FRCE, og for å minske deterministiske frekvensavvik, idet det tas hensyn til de teknologiske begrensningene hos kraftproduksjonsenheter og forbruksenheter:

- a) Krav til rampingperioder og/eller maksimale rampinghastigheter for kraftproduksjonsenheter og/eller forbruksenheter.
- b) Krav til individuelle rampingstarttider for kraftproduksjonsenheter og/eller forbruksenheter i LFC-blokken.
- c) Samordning av rampingen mellom kraftproduksjonsenheter, forbruksenheter og forbruk av aktiv effekt i LFC-blokken.

Godkjenning

Forslag til metode om rampingrestriksjoner for uttak av aktiv effekt etter SO GL artikkel 137 nummer 3 og 4 skal etter SO GL artikkel 6.3 godkjennes av alle reguleringsmyndighetene i Norden.

Dersom metodeforslaget krever godkjenning av flere enn én reguleringsmyndighet skal de respektive reguleringsmyndighetene etter SO GL artikkel 6.7 samordne med hverandre for å komme til enighet.

Dersom én eller flere reguleringsmyndigheter ber om en endring av metoden etter SO GL artikkel 7.1 for å kunne godkjenne den, skal de berørte TSOene senest innen to måneder legge frem et forslag til endret metode for godkjenning. Reguleringsmyndighetene skal treffe en beslutning om den endrede metoden innen to måneder etter at metoden er fremlagt.

2.2. Energiloven

Etter energiloven § 6-1 fjerde ledd bokstav b), jf. bokstav a) skal RME ved enkeltvedtak fastsette eller godkjenne metoder for å fastsette vilkår om utøvelsen av systemansvaret.

3. Begrunnelse for vedtaket

3.1. De formelle kravene til metodeforslaget og beslutningsprosessen er oppfylt

Metodeforslaget er mottatt av RME innenfor fristen og det er gjennomført høring av metodeforslaget i tråd med de krav som følger av SO GL. RME ba om endring av

metodeforslaget innenfor fristen på seks måneder etter mottatt metodeforslag jf. SO GL artikkel 6.7, og mottok deretter endret metodeforslag fra Statnett innenfor fristen på to måneder etter at forespørselen om endring ble formidlet, jf. SO GL artikkel 7.1.

RME har koordinert sin beslutning om vedtak med de andre berørte reguleringsmyndighetene gjennom reguleringsmyndighetenes felles fora. Den 30. januar 2024 kom de berørte myndigheter til enighet om at metoden kan godkjennes. RME har fattet vedtak innen to måneder etter at metodeforslaget ble mottatt fra Statnett.

De formelle kravene til beslutningsprosessen er dermed oppfylt.

3.2. Vurdering av metodeforslaget

Det er RMEs vurdering at metoden er tilstrekkelig beskrevet i søknaden og at detaljeringsgraden i metoden er tilstrekkelig balansert.

RME vurderer at det reviderte metodeforslaget er i tråd med kravene som følger av SO GL artikkel 137 nummer 3 og 4. Metoden beskriver restriksjoner for rampingperioder og rampinghastighet for HVDC-forbindelser for å begrense forbindelsens påvirkning på oppnåelse av målparametrene for FRCE i de tilknyttede LFC-blokkene. I tillegg fastsetter metoden krav til rampingperioder og -hastighet for produksjonsenheter, med samme formål som rampingrestriksjoner for HVDC-forbindelser. Den reviderte metoden sikrer at rampingrestriksjonene blir tilpasset overgangen til 15-minutter markedsoppløsning i døgn- og intradagmarkedet. Det er fortsatt usikkerhet knyttet til denne overgangen, og TSOene er avhengig av erfaringen de vil få under og etter implementering av 15-minutter markedsoppløsning. Metoden er derfor utformet slik at rampingrestriksjonene skal evalueres og om nødvendig oppdateres. RME vurderer at en slik utforming av metoden er hensiktsmessig for å tilpasse driften av HVDC-forbindelsene etter behovene som melder seg i kraftsystemet, spesielt når det er knyttet usikkerhet til hvordan driftsbildet og behovet for rampingrestriksjoner vil være.

Med en slik mulighet for tilpasning av rampingrestriksjonene vurderer RME at det er nødvendig med grundige og transparente evalueringsprosesser og at det er tydelig hvilke kriterier som må oppfylles før en rampingrestriksjon kan endres. Metoden setter tydelige krav til evalueringen av rampingrestriksjonene, og RME vurderer at dette bidrar til å sikre at de tiltakene som er mest samfunnsøkonomisk effektive blir gjennomført. Evalueringen av rampingrestriksjonene skal gjennomføres årlig. I tillegg til dette skal det minimum hvert femte år gjennomføres en kost-nytteanalyse av rampingrestriksjoner og andre mulige tiltak som vurderes som alternativer til eventuelle ytterligere begrensninger av ramping. Etersom ramping kan begrense handelskapasiteten som blir gitt til markedene, vurderer RME at det er viktig at tiltak som ikke er markedsinngripende også blir vurdert til å bidra til oppnåelse av FRCE-målparameterne. Den årlige evalueringen av rampingrestriksjonene skal publiseres og sendes til de nordiske reguleringsmyndighetene.

Kriteriene som må oppfylles før rampingrestriksjonene kan endres er basert på antall minutter utenfor normalfrekvensområdet og mengden strukturelle frekvensavvik. Det er i dag vanskelig å si hva som vil være signifikante strukturelle frekvensavvik etter at 15-

minutter markedsoppløsning er innført i døgn- og intradagmarkedet. For at dette skal bli et tydelig og forutsigbart kriterium vurderer RME at en mer kvantitativ definisjon av de strukturelle frekvensavvikene må fastsettes. I artikkel 8 i metoden står det derfor beskrevet at et nytt forslag til metode skal leveres med en tydeligere definisjon av strukturelle frekvensavvik innen et år etter overgang til 15-minutter tidsoppløsning i markedene. Den første årlige evalueringen av restriksjonene vil derfor baseres på antall minutter utenfor normalfrekvensområdet, og ikke strukturelle frekvensavvik.

Deler av metoden vil først implementeres ved overgangen til 15 minutter tidsoppløsning i intradagmarkedet, og den siste delen av metoden vil først implementeres ved overgang til 15-minutter tidsoppløsning i døgnmarkedet. Metoden bestemmer også rampingrestriksjoner for overgangsperioden der intradagmarkedet har 15 minutter tidsoppløsning, mens døgnmarkedet ikke har det. Ifølge TSOene i epost av 26. januar 2024 skal denne perioden være kort, med en tidsplan på en til to ukers overgang. I epost av 25. januar skriver TSOene at dersom overgangsperioden er kort, i henhold til nåværende tidsplan, vil ikke TSOene anvende muligheten i artikkel 8 paragraf 2 av metoden til å endre rampingrestriksjonene. De skriver videre at dersom overgangsperioden blir forlenget vil de gjøre en vurdering av om rampingperioden skal forlenges. RME vil derfor legge dette til grunn i tolkningen av artikkel 8 paragraf 2.

Metodeforslaget inneholder en rimelig tidsplan for gjennomføringen av metoden. RME vurderer at metodens innhold vil bidra til å oppfylle de overordnede målene som er angitt i SO GL. Kravene i SO GL artikkel 6.6 er dermed oppfylt.

RME forutsetter at Statnett sender endrede retningslinjer på høring, dersom metoden endrer hvordan Statnett utøver systemansvaret etter forskrift om systemansvaret i kraftsystemet.

Samlet sett er det RMEs vurdering at metodeforslaget kan godkjennes.

3.3. Vedtak

RME godkjenner Statnetts metodeforslag om ytterligere egenskaper for FCR i henhold til SO artikkel 6.1 og 6.3, og energiloven § 6-1 fjerde ledd bokstav b), jf. bokstav a). Statnett er etter dette pliktig til å anvende metoden som systemansvarlig og operatør for transmisjonsnettet i Norge.

4. Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Anne Marthe ter Woerds Christensen
Avdelingsingeniør

Godkjent av Tiril Henriksen Norvoll
Seksjonssjef

Tore Langset
Direktør

Godkjent i henhold til RME sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATNETT SF

Kopimottakerliste:

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Energiklagenemnda men sende den til RME. RMEs e-postadresse er: rme@nve.no. RME vurderer om vedtaket skal endres. Dersom RME ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til Energiklagenemnda .
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden RME fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be RME om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: <ul style="list-style-type: none">- Skrive hvilket vedtak du klager på.- Skrive hvilket resultat du ønsker.- Opplyse om du klager innenfor fristen.- Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til RME for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på RMEs vedtak, og klagen er avgjort av Energiklagenemnda som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom RME eller Energiklagenemnda endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og

nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.